

טור' כספי יוסף (ייספני)

טור' כספי יוסף (ייספני)

172739

בן סלונה ואריה

נולד ב- ז' בסיוון תרפ"ד 12.6.1924

התגייס לצה"ל בשנת 1948

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- ה' באדר ב' תש"ח 16.3.1948

בקרוב על בית קשת.

כספי יוסף

בן סלוח ואריה, נולד ביום ז' בסיון תרפ"ד (12.6.1924) בתל-אביב. מילדותו הצטיין ביושר ובהגינות והיה מספר להוריו בגילוי-לב ובהכרת אשמה על מעשיו שבגללם נזפו בו ולפעמים בגן או בבית-הספר. משחר ילדותו נתגלתה בו נטייה למוסיקה ובהיותו בן שש התחיל ללמוד נגינה בפסנתר אצל דודתו והתקדם יפה. בגיל 10 נאחרו מחלה אנושה, שטף-דם במוחו הצטרף אל תנועת "החוגים" (המחנות העולים) ואחרי שיחה במועדון הודיע על פרישתו מהמוסיקה: "אני לא צריכים פסנתרנים, אני צריכים פועלים ואני הוצה להיות פועל". הוא התמסר לפעולות בפתע והגיע בה לדרגת מדריך ומרכז שכבות. בשנות לימודיו באימנסיה "שלווה" שקד לרכוש חברים לתנועתו גם מבתי-ספר אחרים. היה קשור מאוד להוריו ושיתף אותם בחוויותיו בתנועה. כשהרשו לו פעם, על אף חרדתם לבריאותו, לצאת עם קבוצתו למחנה, השיב להם בוותור על הוצאה למחנה בפעם השנייה. אך בשל טרדות ארגוניות היה מזניח במקצת את שיעוריו, באומרו: "הלימוד הוא רק אמצעי, דרך להתפתחות האדם". מטרתו היתה להיות פועל בקיבוץ. למרות רצונו להתגייס לצבא הבריטי או לפחות להתייצב לפלמ"ח, הוכרח לקבל על עצמו את דין בני התנועה ולהישאר להדרכה בעיר, אף כי היה מהיוזמים והפעילים להתגייסות בני כיתתו לפלמ"ח. אחרי סיום הלימודים באימנסיה יצא עם חבריו להכשרה ביגור. מכתביו להוריו ולחברתו משנת-ההכשרה, מפיצים אור על אישיותו ועל עצם התהליך של הפיכת נער עירוני לאיש קיבוץ. אחרי ההכשרה יצא לעבוד במחצבה כדי להכיר את הפועל העירוני, והכרה זו חיזקה בו את הרצון לחיי שיתוף במשק חקלאי. לאחר שסיים סמינריון של התנועה עשה שנתיים בהדרכה. שנתיים אלו של גיוס מלא היו שנים של פעילות ערה ודרכה אשר עיצבו את דמותם של עשרות רבות של חניכים דבקים ונאמנים לדרך-דרכם. לאחר שנתיים אלה עלה עם חברי תנועתו והתיישב בבית קטת במסגרת גרעין הפלמ"ח. בקיבוץ נטה שכם ליועור ולכלל עבודה במשק ואף לעבודות-חוץ בניין, לשם השתלמות במקצועות שהקיבוץ יהיה זקוק להם, וגם לפיסוי גרעונות המשק בראשיתו. כמזכיר פנים של הקיבוץ התמצא בסביבה היצרנית האורגנית של משק קיבוצי על כל הבעיות והלבטים של היחיד ושל הכלל בחומר וברוח וביחסי חברה, וביעויותיו מעצמו ומהחברים מזדרכו על-ידי שאיפתו ל"שלמות מצפונית", כדבריו במכתביו שהניח אחריו. במכתביו לדודו באמריקה השתדל להסביר לו את מטרותיו של הקיבוץ ואת מאבק היישוב בשלטון הזר. "אני נעשה את הכל בכדי להביא יהודים. גם פה בארץ לא יהיה שקט, דע לך, פה לא נמות כיהודי המחנות בפולין ובגרמניה". ואחר-כך "הרי מצדי מוות, בכבוד - יאה מחיי קלון. מבין אתה, אפוא כי חיי הפרטיים הם חלק מהחיים של העם היהודי. במידה שתקוותו תתחלל, הרי גם בניין חיי הפרטיים יישרב..." ובביקור קצר בבית אמר להוריו: "לא עת לבכות עתה, צריך לתרוק שן, לנשוך שפתים ולהתגבנה! מיעוט - זו החלטת הנחושה - לא נשאר כאן!"

יוסף השתתף בהגנת בית קשת והסביבה. ביום ה' באדר ב' תש"ח (16.3.1948), יצא עם שבעה חברי בית קשת לסיור בסביבה. הם הותקפו ממארב על-ידו בטפיה של מאות אנשי שבט ערב-אזבח שכיתרו אותם. אחד הצליח להימלט לקיבוץ ולהזעיק תגבורת, שבעת הבחורים שנתרו לחמו בגבורה בכנפיה עדי הכדור האחרון ונפלו כולם. לאחר שלושה ימים של משא ומתן מייגע הוחזרו גופותיהם. יוסף הובא למנוחתו עולמים בבית-העלמין בבית קשת. השאיר אחריו הורים.

תנועת "המחנות העולים" הוציאה ספר לזכרו ובו קווים לדמותו ומכתבים שכתב למשפחתו.

"יהי זכרו ברוך"

הקרב על בית קשת

ובא יומה של בית קשת.

— — — ב-16.3.48 בבוקר יצאה כיתה בת 8 אנשים מחברי בית-קשת לסייר את גבעת ה"שהב" שממערב למשק. בהיותה על הגבעה הותקפה הכיתה מן המארב ע"י כנופיה מזוינת. פליט אחד בלבד הצליח להמלט בחזרה לבית-קשת. גורל שאר החברים לא נודע, בהשמע היריות הוועקו כל חברי המשק לעמדות. במקום היו מעטים, כיון שרבים מן החברים היו מחוץ לבית.

כיתה תגבורת, מן היחידה הניידת של "ברק" שחנתה בסג'רה, תנועה לשוק-אלחאן. ב-9.00 בקירוב, יצאה דרך תורשת הוותיק, מערבה, לעבר הגבעות מצפון ל"שהב" על מנת להגיע משם אל הגבעה. בדרכה נלח אליה תוליה מקלעית מאנשי בית-קשת, האויב, שלמשמע היריות הגיעו אליו כוחות נוספים מאנשי הכנופיות וכפרי הסביבה, חסם באש חזקה את דרכה של

התגבורת, שבקושי רב הצליחה להתלחץ בגשם ובבוץ ולסגת בשלום לעבר בית-קשת האויב שבינתיים הגיע מספרו למאות אנשים, מזוין ברובים ומקלעים. — התפורר על הגבעות שבמערב והתקרב בדריפתו אתר התגבורת למחנה, תוך יריות בלתי מוסקות האנשים בעמדות זרוכים היו לקבל את פני ההתקפה המתקרבת. גשמים, שהחלו לרדת והתחמקות התגבורת הישגו את התקדמות האויב שתפס את עמדותיו בבצעות הסלעים שליד דרך שוק-אלחאן—הובאו על ה"שהב" ובגבעה שלושת הבתים. הריכוזים הגדולים נסוגו אל סביבת בתי ה"דהראח".

בינתיים הוועקו לבית-קשת תגבורות מכל הסביבה הקרובה והרחוקה. הגיעו יחדום "ברק", פל"מ מעמק הירדן, מיחידת ההבטחה של מטה החטיבה ביביאל ומהישובים הסמוכים ולהם מכונת-היריה צרפתית ומרגמת 3 אינשט עם 15 פגזים (כל הנשק הכבד שהיה במרחב). מאחר שלא נואשו עדיין מהצלת הכיתה וסברנו, כי יתכן ומצאו להם מסתור באחת המערות שעל ה"שהב", וכן כדי להרחיק את הערבים המכתרים מסביב — יצאו יחידות התגבורת, בשעה 2.30 אחר-צה. לקרב. שתי מחלקות התקדמו לעבר ה"שהב" בשתי זרועות. המחלקה שבצפון, שנעצרה לפני הגבעה, לא יכלה להמשיך מחמת האש הלחכנית, שהאויב המסיר לעברה. הם היו במישור פתוח, חסר מחסות; האנשים שכבו בתוך קפלי הקרקע ובחריצי החריש בלאי המים, וענו משם באש וריתקו ממקומם את כל הגזרה הצפונית של שדה-הקרב. המחלקה שמדרום גבסה לקרב קשה עם הערבים שהתבצרו על ה"שהב" וגבעת שלושת הבתים. ליחידה היו נפגעים, שהובלו ע"י חבריהם בחזרה אל מקום איסוף הפצועים, ליד המצין, ומשם העבירם הסרקסור לתבישה לבית-קשת. הבוץ והשלוליות הכבידו מאוד על מהלך-הקרב. מלבד זאת היה לאויב יתרון מאחר ש"רוב" מעל הגבעות על פני כל המישור, שבו התנהלו אנשינו. לעזרת היחידה הנלחמת משמאל נשלחה מחלקה נוספת, שבסיועה נכבש הקטע הדרומי-מזרחי של ה"שהב". הקרב ניטש במרכזו של ה"שהב", בקרבת החורב. לוחמים נוספים נפגעו. החובש נהרג שעה שחבש את אחד הפצועים. לחץ האש של האויב גבר, והמחלקות נסוגו במקצת, אך לא הירפו. מכונת-היריה והמרגמה, שהוצבו בהצר המשק, פתחו בצרורות אש ופגזים לעבר כל דיכוז או תגבורת יורדת של האויב, שנראו בטוחים הרחוקים. הקרב נמשך עד לפנות ערב. מאחר שהתחמשת החלה לאוול הסיכויים לכבוש את הגבעה פחתו. — נאלצו המחלקות לסגת, כששלושה הרוגים ושמונה פצועים בין חבריהן. הנסיגה בוצעה בחיפוים הדדיים של יחידות-המשנה. עוד לפני שער המשק נפגעו אנשים, שהצטופפו בריכות. היחידות הגיעו בחזרה לבית-קשת. הפצועים הובלו מיד לבית-החולים. איש משבעת הנעדרים לא נמצא עד אן.

למחרת המשיכו הגשמים לרדת והאויב צלף כל הזמן לעבר הנקודה. מחלקה אחת היתה ערוכה במקום לכל התקפה שלא תבוא. רק כעבור יומיים, לאחר משאומתן, הוחזרו הגויות והובאו לקבורה. היו אלה הימים הקודרים ביותר של האיזור, ונתוספו לכך עוד מכות קשות, שהוכינו באיזורים אחרים של הארץ.

לוחמים בבית קשת

101

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב־פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ־ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי־אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שיוקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד־האדמה ויושב־הכפר: עקשנות, צמידות

למשימה, שורשיות ושקט..."

ממכתביו של ספי

30.12.42

שלום לך יקירתי!

הי מיליק, יש לי מצבירות טובה, עבדתי היום במכבסה, כאן ביגור, התקלתי לכתוב מה עבר עלי, לספר דבר דבר, מהחל ועד כלה, ודעה כי כל המקומות שאוב מן החיים.

יום גדול היה לי היום היום, שמעתי ואספר לך: היתה שעת בוקר, עלטה קטנה וקור חודר מצמותי, שוקם הייתי במימתי וכאילו מנסה לעבור בעד הרגעים שלא יתקדמו אלא עד לפני 6.15 ויותר — בשוק פנים ואופן לאו ותוך כדי מלחמה נרדמתה ובהלומה אני עולה לאיזה בית במעלות ה... פתאום — ספי! ספי — כן... (13) — אני עונה ודועק לאחלה השני (ומשתדלל הוציא קול כזולו אני עד זה עיצן ועידנים...) עמרים הוא הקורא, הכתוב הצליח להתעורר לפני וברי הוא מקיים חובת חבר לעמית...

גם אין ברירה... — — קמתה התלבשתה בחוץ — כשתי, אי לכה, שפתול אני עד כמה שאפשר, לרכס את כל הכפתורים במעלות העבודה, אך זו רעה חולה, שאין לי כפתור פשוט, במקום התשוב ביותר, החיוני ביותר, כלומר, למעלה — עליה הצארה, לפיכך אני מרים את הצוארון ומשתדל, מתוך השקעת תראש בין כתיבי לשקור על... ספסום קור' במעיל... (אך כמו במדיניות בעולם, כך גם אצלי... שום חבר אינו קיים ועומד לעולם...)

נתיב שאני מתקדם כבר, נתיב שלא קר לי אין כל זכר בלבי למיטה תחמתי... אני מוכן לעבוד!

נגשתי אל וידל החצרן — ממסדרית העבודה — והלה אמר לי (וגרמה לי שהיה בקולו כעת נימת, על התחמאתה, התנצלות): "היום אתה עובד במכבסה" — מכבסה? מילא, כלום יש הגדל יסודי בינה לבין המטבח? והמטבח — רגיל אני... כך אני חושב, ומתקדם לעבר המכבסה... מנסה אני לתאר לעצמי: מה צורך יש בבחור במכבסה? מדדאי צריך הוא לסחוב את הבליות הנמזות המלוכלכות, או אולי יש צורך בחומרסקנה למכונת הקיטור, ואולי יש צורך להקים עמדות, ולמתוח הבלים וכו' וכו' — כל מיני מושגות מדקדקות שחוקים.

אני מניח בפחת המכבסה כשאני כולל סמורבל, כדברי שפוט על מצחי עד עני רעה מעבר לאונה מאחורי, עדיין החזה אנכי... ופתאום — טרה... המשקוף של המכבסה בנוי ושתאם: להשקדה, לתח תחזיו מעבר לגשמים... ואני — כבר אבדתי וגומתי קצת גדול מגוף אשה נרמלית...

ובכן, התחיל אצלי יומה העבודה... (מנסה אני להבין את פשר הנימה המסחרית, בקולו של וידל, אך כנראה שלא זה הדבר...)

אם חושבת אתה, שאתה העובדת התנועה, בעני עלי אשר לא תוקמה כאן: הלתי יותר הוגנת — טועה את בהלתי ו... אתה הוא ודני — שואלת אותי בחורת אחת שמנה (המנהלת), מבלי להביע אפילו במלת אחת: משהו מעין השתתפות בגורלי, אף את ראשה לא הסבה לעברי. אני הוא זה, עונה, אני ומלטיף את מצחי: מלטיף ומגדד ומסוכב את כף ידי השמאלית מחברחתה הימנית... טובה, הוא אומרת, גישה תהני — בלי, בבקשה: משוטת, בלי כל, חכמות, ומיד היא מנסדת ליד עבודה, נסי לתאר לך, לא תוכליני אספר אנכי, עלי לקחת גינה

מלאה ככסים ולתלות אותם על החבל... (אומר אני לעצמי: ג... שפי התחננת... הנה תרבוש שקצו...)

הולך אני להשיג מאהוים (אלה הם מקלות יבשה) ומצאם סד, אני מתחיל בעבודה, נפלו לידי לכנייה של הלמידו ביתהספי טיץ, — — — והשעה עדיין שעת יבוקר מקדמת, עובד אני וחורב: עקשני — מילא, אבל מה יהיה כשאיר היום וכל החברים יראו אותי עומד אני בבגדי העבודה, נעלי העבודה, מכנסים כחולים, מעיל ער שלם — ועובד...

עד ארוחת הבוקר הלך הכל לקישרים, בסך הכל דא אותי רק שלושה חברים, יש לציון שכלם הריעו לעצמתי וקראו קריאות עזרה, בדיוק אינני זוכר לצטט, אבל הנבנם כמרכיב בעודה הבציתית, עדיין שמור בזכרוני, היה כגון דא: "שכלה כבר הסבה?"

אגב, דוקא בהחזרות הראו לפני הבנה רבה, למופת פשוט, אם לא הערצה, בכל אופן הצרחה עצומה: הן קראו לי במלה אחת: "חלוצי", כבר מוכן לא וכו' שמריגורו ורמיה לראות בחד במכבסה — אמרה לי הברה אחת ותיקה, ואזרת הצידה: "בזה האתה עובד היום במכבסה, אתה מראת דרך ליהסי שיוון מרחיקר לבת בין החבר להברת הקיטור"; אתה זיתה צנפים חדשים לעבודה החבר, אשר יעזבו, כבוא היום, לקלוט עוד ועוד חברים... וכו' — חברה חברה וניבה המיוחד לה בהערחה.

אכלתי ארוחת הבוקר, נתיב קצת על ידי כך בעבודתי וזמן שאוכלים מתרחבת הנפש ואפשר קצת לחשוב... ואני חושב: אתה ספי, שהתחבטת במחנות העולים, כבש שנים (ועדין ממסוך אתה גם כאן להתחנן...), מה לך כי נבעת? כפני מי אתה מתבייש? מה לא נעים לך? הרי ידע אתה, כי כל העבודות שוות בעדן, כל עבודה מנהיגה כבוד לבעלת רצון כל הגדל, אם עבדת זכר היא או עבדת נקבה, עדיך לעשותה? — ומיד עונה אני: כן! — ובכן, עשה אתה גם אתה, מבחינת התכרה אני בסדר, ומעודד קצת, הן נשיאת חוץ חינוך התנועה בלבי, אני חוזר לעבודה.

הטל עלי תפקיד חדש, יש להעיד — וברצינות — הרבה יותר אחראי, א) אם קודם לכן תליתי ככסים על נערי ביה"ס טיץ, הוטל עלי כרוב לאצו ללבני הפעוטות; ג) מן הכבוד אל הקל מהלל המבוסס לזיל הקטן כנראה, שבאמת יש איה סדר כאן בעבודה ואין להשתתף כל כך בלחול למכבסה... (ב) בשביל הנביטת הקולמת, הנעמי מאחזים, ועונה עלי לרוב את תרומתי לברי לרוח שלא השל את הלבנט, אם גם אתה, אתם בלי מאחזים?

הבן, משנא אתה את מהני וננס למכבסה... מי וסידור לך, אני ביארים מפור ובעיקר כמבטלים עלי תפקידים כל כך רבים, הן היצברו של צורך הפעולה להבא, שכתתי להרכיב את ראשי רשוב פעם — בדין... (אף, דלהות הנשים!!!) מעתה התלפזתי: חלם אפי עובדי בלי מוכת או לשחות, מרגע זה נודר אתה כי אעמד לך במבצע שיוצד מרמים.

סוף סוף קיבלתי גינית מלאה והחלתי בעבודה, צריך אני להתכונן מדי רגע ולקחול מהגינית את החוכני, מוציא אני סחבת אחי סחבל ותוקעתי בגדר המרושתת, לוקח אני וזאת החתונים כל פעושות ותוקעם בגדר... גומר ירישתו נדר וזו הצדה רשוב עומד ושכר — וכו' וכו'...

ובינתיים גם הראש מתחיל לעפול... לשאדם עושה מכה

קנינו סרות נוספות ועולות. יש לנו כבר ארבעה עשר ראש בקר.
הצאן מתפתח בקרוב יהיו אלף עופות. רכשנו שלושים פוזרות ממין
משונות להתחלת העוף: בנינו עוד שני צריפי מגורים: קנינו אמו
נוסף: התחלנו בעשיית גרביים; רכשנו אדמה נוספת ודיכוננו את
אדמותינו הקודמות. מנראה שבאביב הבא נעלה לתתישכות בגקודה
הקבועה. בינתיים עובדים בחוף. חברים חדשים באים. מאלת
שולשת חדריו מהבריגדה היהודית ועוד. גם ילד ראשון נולד לנו (אמו —
בת י"ט) מספרנו — למעלה משמונים חברי. כבר יש מה לראות
והיכו לבקר — מובן הרמז. החוכל לבוא פעם לארץ ולבקר בה?
החשוב אתה על מרץ במקום להסתובב ולסייר את קנדה. אולי תבוא
מרים הנה? שאלת מה דעתי על ביקור בקליפורניה. רצית יטה. אך
לא עכשיו. קשה לתעלות על הדעת לעזוב את הארץ שלו גם לזמן
קצר. מוסב שנתראה פה
אחכה לתשובתך.

לאחר זמן רב החלטה לפרוץ את קשר השתיקה שבכתב, ולכתוב מלים מספר, אני ממשיך לעבוד ברעשית, מכניס אנשים חדשים, וכרע מתלבט בשאלות שיוק. תחיים זורמים כרגיל, אין כל מתיחות, אם כי ישנה ערנות לקראת העלול לקרות בארץ, בירור פנימי היה בקבוצה לאחר תליית הסרטינסים. כמובן, שבד בכד עם התנגדות לאומי מעשיהטורח אין כל שביעות רצון מכו הנהגה ומצורת מלחמה ברורה, שיש בה הרבה מה-מתייפית'ו מוכן, שבשאלת המלחמה בפרשים יש גישות שונות. אני אינני רואה בתחליף זה פתרון ותשובה למאבק בבריטים המגרשים היום את מעילי. יציאת אידושה תש"ז לגרמניה ולקנייה.

אני מרגיש את עצמי בטוב ובתפקידי אני מקובל על החברים. לקראת השנה הבאה מציעים, שאשאר שנה שנייה בתפקידי, אני מתנגד בכל תוקף, ובריבונות אני רוצה לתמסר בשנה הבאה לפיתוח הרעפיה ולמנוחה יחסית מפעולה ציבורית בקבוצה, בכל זאת עייפתי ממגע בלתי-פוסק עם אנשים. כמעט ברור לי, שאצליח לצאת מהמוכרות, הרבה מאוד לפדתי בשנה זו, יתכן וזו היתה השנה המרוכזת ביותר בהי מבהינת לימוד אפיים וחייהם של אנשים, כתבדים בקיבוץ ובמלל. נתמכתחי במידה רבה מאוד. ראיתי אנשים בגילויים שונים. אינני רוצה לאמור, כי אמוני באנשים פג, אבל ראיתי חיים הרבה יותר מבוררת. לא אשוח שנת זו עם כל שנה אחרת בחיי, אפילו לא עם שנת-ההכשרה. בינתיים גדלה בית-קשת משמונים חבר ומועמדים שבשנה שעברה למאה ושתים-עשרת נפש היום, וארבעה ילדים ביניהן; שתי בנות נולדו השבוע ועוד החמישינית (?) בדרך... נוספו אנשים רבים, מהם מתגרעין בעינינו, וארבעה מהם אשור לזקוף בהחלט על השבונה.

7.1.48

לתורי היקיים, שלום!

בערב הגיענו דיצמ, כי עומדים להתקיף את בית-קשת. זה מספר ימים מסתובבת כנופיה בגוש. אנשי-הכנופיה - מספרים החוקים. שכנינו אינם משתתפים ואפילו גרשו אותם, לא מאהבתנו, אלא מפחד, ועתה נמסר לנו על ידי אחד משכנינו, כי ברצונם להתקיפנו. את המכתב אני כותב לאחר שהושלמו ההכנות: הנסק חולק לאנשים ולעמדות, כולם במצב הכן. אנו ישנים בבגדים, ייתכן החדש יהיה לא הלילה, אלא באחד הלילות הקרובים. מספרים על סמיתות בסביבה, אך שכנינו אינם רוצים לפתח באש. אי-אפשר לדעת בארץ הזאת היום את אשר יקרה מחר, ואולי אפילו בעוד מספר שעות.

לפני שבכי לישון ברצוני שהרגישו משהו מהדגשתנו. הבהרות מתחזות, אך בין המחרים מרגש בטחון רב. אין מאמעים שיקרה משהו. כנראה שהאדם אינו חש באסון המתקרב, אלא לאחר שעברו בגופו הוא.

אשר לי, כשהגייסה הידיעה, אפפתני הרדה (שלא זראיתיה כלפי חוץ, כמובן). כרגע מתלבט אני, אם לשכב במטה בבגדים או רק בתחתונים וגופייה. אני גר בחדר מוגן נגד כדורים (המוכרות היא בבית-הבטחון) ואין סכנה להיפגע במטה. אינני מסקמק לרגע, שלא יצליחו לחדור אלינו, אך השאלה המנקרת היא: היעלה הדבר בקרבנות, או לעזרפם ללא אבירות מצדנו? כרגע אינני מסחר, פשטם אין ממה לפחד.

זו, אפסיק הפעם, אשכב לישון ו-אינשאללה! - הכל יעבור בשקט.

ליל פגוחות!

9.12.47

...אצלנו שקט למדי, כאילו הארץ גן-עדן ללא קרבות. השתן נקרא בתרדה. אינשאללה! תיחז גם אצלכם הכל בסדר, הגיעו ימים טובים: אצלנו עורף ואתם בחזית!

שני כריזמים בריסיים שנחפזו לזיננו להליה עיי אצ"ל, כטענה הנסול על פסקי-דין-סוה של מסמלה חלנלם.

...נו, וביחס לאנגלים: נחברר כבר, מי הוא אויב מספר 1 של העם היהודי. מה אומרת דודח א' על פטפוט הנערות שלנו בויכוח אהת גיפי רמת-הכובש. רשם מזעזע עשתה עלי הלודיה מיכה פישר ודברי אמו בהספד בבית-הקברות לא אכזיש! דמעה נקף בעיני למקרא דבריה. היא אם מהסוג שלנו, מלינה וגיבולח!

החזירי לאבא למה לא השתוללתי ביום ש-ל-ב-ב חפרתי כס המדינה היהודית קמה... אפתי לו! האנגלים פלתיים אחו ורחוה, אין לאמור: היום לפני הקפיצה לנחל... לכן שחינו אנום במית-קשת עשרות בקבוקי פירח, יין וליקר, אך השמחה לא חיתה שלימה לא הצלחנו לרקוד כראוי. קשה להיפירי מחלקים על כך גדולים של הארץ על-מחת-החטרקות כאילו הגיעו ימיה-המשח...

את יהושע גלברמן מיגור הכרת? אטירה קשה. מי יודע לקראת מה אנו הולכים! אך, כמובן במידה שזחח נכונים יחיה עם!

ישום: אצלנו שקט גמור, בטחון עצמי רב, אין שאננות מופקרת. נפונים - אם תיחז משהו, יש לנו עם של עור-נפש בין השלבים, הולחנו לחם זאת הרבה מעמים ויש פחד מסניגל, אך איננו סומכים רק על הרושם!

לאמא, השלום והברכה!

— — — נודעו לי פרטים אלה על הפעולה בעין-שואה: הפורצים שהיו מבנין שפרו חסד גזיות לפני שמוצו אותן. כן נהרג הערבי ששאל: מי מחז' — זאת אומרת: סשה הרגום — ואנו לא ידענו מחוגי-הערבים מוספים עד שתימסרה אבידות. המספר המדוייק אינו ברור, הכנסות ברחת לרבורית ומסם לגינין. גם כנוסח שנייה שהיתה במרחק רב, הסתלקה בחדר. הדבר עשה רושם עצום לטוביה, הם הבינו שאנו פוגעים רק באשמים. השייך חזקן שעלי-ידו נגש את עלי בברכה ושאל על ההתקפת. ענינו לו: אין דבר נשלם מעין ההנהגה... מגיש שלנו החתיר שקט לבוסת והכל רוחשים כבוד ליהוד. ב"אדישעא" ו-פלטתוק" היה כתוב כך: 150 גברים מביד קטת התקפו את עין-שואה. השאירו במקום רובים, מקלעים ותמונות אחרת. עקבותיהם הובילו עד לאצר ב"תקשת" — ההרגסות הכללית הא. ב"תצלוגו. השבוע עבדתי כ"כדוריר" בחפיות בורות לעבודת חשמל, ובקדוב היה חשמל גם בגושנו. החל מהחודש הבא, ולמסך ארבעים יום, נעסיק עשרים וחמשה אנשים ימיים בשמירת אימונים וביצורים. רק או נשלים את כל ההכנות לקראת האות (פיס) למקלטים שגם אותם נכון. למעשה מידרס ה"חב"ל" הספ"ל של אלה לא"י מהכנסות החודש הקרוב. גם את נחזיר אנשים מעבודת-החוף, גם אם נסגור את הרעמיה והמטרייה — הלוואי ונספיקו בקיצור — שעת-הירוב אולם הרוח — טובת.

בהיכנסו לחדר-האוכל לאוחז-ערים נודע לי כי עובדים להתקיימו הלילה הפסם אני מאמין. כל יתקפה. ערב ה"15 בפברואר וצדדן לחתנס. שמענו ממקור בטוח, שהכנופיות נמצאות לא רחוק מבתי-שכנינו. את הפכתב אני כותב לפני אסיפה כללית, כאשר כל החברים יושבים חגורי כדורים ורימונים הולכים לצדם. האסיפה תהיה קצרה אשתדל. אינני רוצה שנהיה מרלכים זמן רב. ההפחדתי אותך! איך דבר, אלה-הם חייבך העיקר — היים! (וחיי-הסיטמה שלנו — המשפחתית).

ולפי שעה-שלום ונשיקות חמות.

...בעצם מה שקט, אך העניף יחסי מאוד ותלוי בתנודות קיצוניות. השברע ישבנו במארב כחמש שעות בלילה ואגיד לך: יותר קשה לסבול קור (איראסר להתכרבל יתר על המידה, כי הגוף אינו חסני לפעול), מאשר לרדף ולהתקף, לישל ולירות. אך בכל זאת הלוואי וינמך הענן בלי התגששות.

אשר לגיוסי: פניתי לקופירות ואמרת, עד כה לא הייתי מגייס לעניג-בטחון. כשיפנו אלינו לגייס אנשים, לגוש או לכל צרה אחרת, ב"צנין שתקחו אותי בחשבון, אינני מוכן לחיות חסיד, מסיבות אובייקטיביות. מתוך לשורות הבטחון הפעיל, קובן, אין זאת אומרת מיד. ראשית כל עלי למצוא מחליף ולהגניסו לחספה. אם מצר-הבטחון יורע עד כדי התקפת על משקנו, מובן שלא אעלה את הענין. מסרתי הודעה לתכומת-לב, לא הסכמת, למעשה נ"י, שהלך למרות הצורך הקבוצה. אך לדעתי צריך כל בחור להיות מאומן כראוי ולעבור את המבחן של איש קיבוץ, פועל, לחם, הבינו, כי כשם שלחיות איש קיבוץ צריך הייתי לעבור את המבחן היומיומי בעבודה. כך לא אשיג את אשר אני דורש מעצמי, אם לא אהיה איש-בטחון, לא מקצועי ולא רוהף קבירות. אלא איש הבטחה בעצמו. חידוע לעמוד במבחן, וכחבר כרכמי במסק, הרוואה את חבריו ואת-חניכיו-כולם, כשהם בפלמ"ח ובצנא — אין זה פשוט בשבילי ליותר על מבחן זה ותהינה הסיבות האובייקטיביות צדקות, במאה אחוז! יש-משהו בחיים שהוא מעבר לאובייקטיביות המתמטית.

המכבים התקיימו. אנתן קשות. במזירות-מוסים להתעלם ממה שאמרת, אך אני חושב להכות מספר חדשים ולראות איך יתפתחו העניינים. כשם שהלכתי לתחיש-בנות ולציירת-החברה הקומניסטית שבתיחה דרשת כחות רבים, כך-לא-אסלה לעצמי, אם לא אשתתף בפועל בהנהגה.

יש בבנאדם גם-תהיפה-לשלמות מצמונית-בגשמת אדריאלים ולא רק בהערכתם. אך עוד חזון למעשה — אם-כי קצר באוסף יחסי... חושב אני, עד כמה קשה לך-להיות היים לכבדך-אך-מוכרחים אני לשאוב כוחות ואם הכוח הגייסי אינו רב, הרי שמעונות-ההכרה מספקים אותי, וודע אני זאת, ובכל זאת שמרי על כוחותיך! לבקש ממך שתגישני פחות. — קשה אבל-השתדלתי!

לאמא, שלום!

— — — המערה יודעה כי הלילה עומדים להתקיימו כלופיה הנמצאות בכפר, מרוחק, עברה לקרוב מקום. אנשים משכנינו, "ידידתי" לשעבר, יצאו מזוינים למקום ממגש אומוים, כי-הם עומדים להתקף את בית-קשת.

כולנו מוכנים. הנשק חולק לאנשים בעפוזות. אני נותנת לאחד שהכניתי את שק-השינת שלי עם ה"ריצ'רץ" ב"איש" במגדל-עברתי הלילה בקבוצה "מתחתות" מסוימת. אך אין מראים אותה. כלפי-חוף. היתה אסיפה כללית קצרה, נמסרו החזרות — חנני פרופיטן בקראי היום את העתון, את השופת קדוגן, ועל-פלישת שמונה מאות הערבים מעבר-הירדן. הרך גשמי-חוטיות, אמרת, כי-השקט השורר היה עשור ימים אינו מוצא חן בעיני. אם-לומר את האמת, הרי גם עכשו אינני משוכנע כי תקיימו. נבולת לא נגענו בשכנינו, כל רע לא עשיו להם, רצינו רק לקשור אתם יחסי-שכנות הערכה הודית, כביכול. והנה לפתע, בלי קושי, הם יוצאים בנשק לכלהנו. והאנגלים, מבשלים את הטבח בשקט, בגלוי ובציניות! עולם משודף העומד להפקירנו, מתגלה מאחורי המליצות הרמות והאינפורמציות השונות של "רויטר" ו"סקור".

יותר אין מה-לכתוב. על קטנות איך-לספר, עובדים. שלום ונשיקות.

לדוד עבא שלום!

עדיין כותב אני לך עברית, אם כי התחלתי לקרוא אנגלית קצת.

אשתדל לספר בקיצור, למען תדע את האמת. גם בארץ לא כל אדם יודע את הנעשה, יש אופטימיות מופרזת מצד אחד ופחדנות מצד שני — כרגיל אצל אנשים. כידוע לך, אני בקיבוץ הנמצא בגליל התחתון. ליד הר תבור. במרחק עשרות ק"מ מטבריה העיר.

בכל מפה של הארץ חמצא את יישובנו: בית-קשת. אנו נמצאים על גבול המדינה העברית והערבית. העין שלוחה לעבר שטחי הערבים בסביבות נצרת (מאתנו לנצרת רק האווירי כעשרים ק"מ.) עם הכרנת המלחמה עלינו מצד הועד הערבי העליון והארצות השכנות, התחיל מצבנו להיות קשה. אומר לך בבירור: הערבים הארצישראלים לא היו מעזים לפתוח במהומות ללא כוחות-הנוץ וההתערבות החפשית של סוריה, הלבנון ועבר-הירדן בארגון בריטה, הנבולות פרוצים! כנופיות מאומנות הודעות וציד אינו חסר, אתה מבין; אנגליה מכינה לנו שתיקה שלא תיחה דוגמתה! אנתנו איתנים, מאומנים, לא נירחע מכל קרבן ולא נשלים עם גורל של מיעוט כמדינה ערבית. ולו גם באוטונומיה של תפנית מוריסון-גריידי, בלי התפתחות וגידול אין טעם לחיינו. אנהג מאה ועשרים חברי בית-קשת, באנו הנה כדי להתפתח לקולט עולים ולהגדיל את גבולות ארץ-ישראל היהודית. אין טעם לכל המאמצים האישיים שלנו אם לא נראה מטרה לפנינו. קחנו אתנו! הכל בסביבת יראים מפנינו. תשעים אחוז מאנשינו היו בפלמ"ח ובבריגדה. כולנו מאומנים. גם בין הבחורות בעמדות יש קלעים מובהקות! ייתכן שדברי יגיעו עדיך קודם של רומנטיקה בארץ הצבות, אך זהו מציאות החי!

אני רוצה שהדע והבין מהי רוחנו, אנהג לא ניכנע. נילחם — ואין זו פרוה! גם אני עצמי כבר הייתי באש. התקפנו ריכוז-כנופיות בהרים, חמישה ק"מ מאתנו. היו שם חמישים איש וקצין יוגוסלבי ספקד עליהם (ובצד הסני כנופית אחרת בפקוד גרמני. התאספה כאן ריאקציה אינטרנציונלית). בלילה פרצנו לקינם ותוך חילופי-אש הרגנו ששה מאנשיהם ופוצצנו את הבית הגדול שחיה פרזום. מאתנו, למולנו לא נפגע איש!!! הכנופיה ברהה והסתלקה מהאזור. האירון שלהם הלש, אין בהם רוח (נלחמים כאן אנשים מרמת-חיים גמוכה. כבני התקופה הפיאודלית הטרומ-קפיטליסטית. הם מחוסרי הכרה לאומית. שואפים ביה-ראונס. באים הם למלחמה שיסלון בה ואשר לא תביא להם דבר).

השאלה העיקרית היא ציוד. כרגע חסר לנו נשק רב! במידה שתהיה אספקת נשק תקינה נעמוד ונלחם! אינני חושב שנכשל. גם איני רוצה להתחלל ביהדות, אך כל זמן שיהיה נשק נילחם! עד כה הכינו את הערבים בכל המקומות. חדרנו לכל מרכז-כנופיות שלהם. פוצצנו בתים לאין מספר. פגענו באשמים; הערבים מחפלים על שבחם ממשע איננו פוגעים. הם הורגים כל אחד. — איש אשה וילד — ללא הבחנה, ואולם אנהג, כשהיננו אצלם, עוזבו אשה וילד ולא נגענו בהם. הערבי הפשוט מבין שאם לא יגע בנו לרע, גם הוא יישמר, ולכן סביבתנו שקטה לנמרצ. רק הכנופיות מהוץ-לארץ פעילות. ערביי ארץ-ישראל נכנעו למעשה לתחללת ארץ ללא-אש כמעט. אלא שהאנגלים מחלקים נשק. ישנו עובדות הודעות לי מסביבתנו. חיל-הספר פורק אבל היכן נשק? אלפים וחמש מאות ערבים מאומנים בנושק הדיש על-ידי הבריטים שחזרו למען ופעלו נגד החלטת א"מ. אם ישפכו הערבים את דמם ודמנו כראוי — תודיע אנגליה שאינה יכולה לראות כאן רצח ותחור-ובהו ותציצ את עצמה לשמידת הסדר! הידוע לך? — האנגלים, הניוטרליים מפקדים את נשקנו בכל הזדמנות. מהרימים אוטו-מובילים ומשוריינים החשים למקומות-סכנה, אוסרים את חברי-ההגנה וגם יודים בהם ללא דין ומשפט.

כתבתי לך מספר-מלים. אולי תרגיש במכתבי. הנכתב מקרובך בקיבוץ אישם בארץ-ישראל. בי אל לכם לשקוט!!! דוד עבא: ראה עצמך כעומד להישחט ואינך יכול להתגונן! עשו בכל יכולתכם ולמעלה ממה למען יגיע נשק. בלי נשק לא נוכל לעמוד ולרשימה של

ששה מיליוני הלל-אנשים יצורפו שמוקיהם של שבע מאות אלף יהודי ארץ-ישראל שלשתות כל צעדיהם יילחמו — ולו גם בימים ריקות — מול רוצחים מוסתים שליחי האימפריאליזם הבריטי ואיליי-הנמס האמריקני.

מיותר לומר שגם בארץ אנו עושים משהו: מייצרים תח-מקלעים, תחמושת וכו'. עוד נחזיק מעמד מספר חדשים או שבועות. אך בלי תוספת אנו אבודים. אל תרצו!!!

לי ולמשפחתנו בינתיים שלום. הלחאי השלום. לפחות למשפחתנו, ימשך גם בהגיע מכתבי זה לידך. כתוב וספר היש לנו עורף רציני אצלכם באמריקה או אין?

שלך.

— — — אני עקשני שומר לילת עסוק משה עד שיש ובאמצע שעתים וחצי לסנותה, אך מתחנת מידתה. לפי האינפורמציה שבידינו אין לחשוש בימים אלה לסכנה. הקרב שהיה עליה לוביה נערך על ידי מוסדיו שמהם סביבותיה וזמן ביחודיותה הערבים נכלו אכידות רציניות. סבבוניבנאל נהרג בחור. בזמן הלחימה ולאחריה הישפד רכוש וכל ערבי שנפל ליד היבנאלים נסע. הם אוסרים: אין מה לבכות! יש לקיים! לא אכנס להערבת הנעשה בירושלים. אינני פועל כל כך. למרות האסון. אין להשוות זאת עם פגיעה בחיות העיקרית — ההתיישבות.

את המכתב לדוד, עבא כתבתה כדי שיבין את כל הוסרת המצב. אינני יודע מה היה צריך לתקן שם כדי שלא התקבלה. מסקנות הפוסות מה שאנו רוצים, כפי שאת כתבתה. מצבנו המורח מאד, רק עקשנות יהודית הוסרמוצא נותנים לנו את הכוח לעמידתנו האיתנה. החומר האנושי הלוחם קטן, אם גם מוגבר. וסאלת הנשק, היצוד האספקה — כלומר, וריסת המספרים יונסק — זהו הנאי לקיימנו ולימלחנו להתחזק כעמדה. את כותבת, שאת כאמינה שהבוא עורה מתאימת. עלינו להיות רגילים. נקודה לעורה אבל עד אן. עורה הבוא רק אם נוכיה, שיש כוח לעורה, שיש חשבון. שהכות הוא יישאר. להסדראנים לא כדאי לעזור. לכן הציתו סודו עבא. יבין שם. שאם לא תודום אספקה כדורש, נהיה על ערבי מן פחת. מול ערבי הארץ והכנפיות עמדנו וגם נעמד, אך אם יצטרף עבא כדור, מה נעשה? ומה הערובה שארצות ערב לא תערבנה? אל הבינו כי יש פניקה: להיפך, אנו חיים כרגיל. אך צריך להתכונן למצב הרע ביותר, ולא לגס, שאולי יבוא.

י"אן — מוסיקים ביצורים ומסלימים אימונים. יש סוגנות, ולפעמים יש רצון שיבואו. נצטק אותם כראוי! סודרת הרגשת בחחן רבה, אך אין אשליות.

לאסא, השלום הברכה!

מחדש אני נתן קוספלימונטים לעצמי ואומר לך: קחי דובא! על כל מכתב שלך מגיעים שני מכתבים מכוך. הרי נתנו לפר, שהבגים שוכחים את החדשים ולא להיפך.

בדאי פענין אותך לדעת מה שלובנו כאן. הכל בסדר! אני שיים יוסיים ששקס ובמשתה. אני הייתי בשבת זו בקבוצת נגיד עם עלי. מוסינו עם גג רעפים. במצב הדגו הביתת הדיי אני מסייד בסמירת לילת. הלילות צריה הרגלים (את הסיני שלי זה סידרת). קפואות. הלילה היתה המפסרסודה 1 כעל לאסא. היה כשר. אך אני לנכש מתחת ל. קיילי הצבאי גם אדרת של פרוחייבסיים הדיים לאחד הקיסה. בהתרחים אני נכנס לסקרחה היה וסרת היצוד כשר הבראות! נעים לקבל מכתבים מאסא. כשאבא היה בבית היסוף שלים מספר. מה שלובנו אנו חיים מה הן אינפורמציה שהפדת מהנעשה בשטח הבשתת. יש אצלנו שני לשפרת בא הבר. כשקד פלוגה נגנב. לאחר השישייטלוכה שלא היה כאן. הדיי יש ערב גודש של הרצאה מפורטת על המצב היצוד. האספקה התחברת. הגיוס וכר.

המצב קשה ורציני מאד, אך יש צורך בגיש מלוא כוחנו (א במרחה). ואם יגיע ציוד צבאי — נסק, אני נעמד. נעשים נעדים בעניין זה, אך הקשיים, כמובן, מורשים.

במידה אין מה להוסיף. מסרי דיש למשפחתנו, לשפנינו, הוחצי ותחיו אתם בכל כך שקס נפשי הוסר עצבנות כמונו כאן. אנשים המגויים מהחוז בתפלאים על. האגם השקט במיתדקשת. הדיי במחוק לא מתוך השקרנות, אלא משום סוגנות אנשך ומחויבים כעצמם. בינתיים אספק ואכתוב בהודעות נוספת. כתבו לי גם אתם!

שלום ונשיקות.

מכתבים לספי

ספי לספי

ספי, הכנתי המסכה אותו ביותר הוא איש התנועה. ספי הבחור החביב, אופטימי, אוהב החיים ונוחיות החיים, האוהב לאכל ליטון לצ'זבט עם חבריה, עלה בכח התנועה, בכל האידיאה והיה מקובעי דמותה של בית-קסת. המחנות העולים, הקבוץ, המפלגה היו לו לא רק הסקפת עולם אלא אמונה. אדם כחן כל פרט בחייו ובכוחם התעלה והעלה את חיינו. העבודה לא עלתה ו כנקל, הוא נלחם לה וכבש אותה היה שמח וגאה מאד בהקמת הרעפיה. עבודה, ה המבחן החסור ביותר בחברתנו והוא עמד בה.

את תפקיד מזכיר הפנים יצר מחדש בתוכנו וביסודו זעמיד את האמון אדם. הוא היה אומר: "כל אדם נאמן עלי כל זמן שלא פגע באמון זה". ידע חסבותו לתמים, סאפסר לנצל תמימות זו ובכל זאת סבר סכך כדאי. לאנשים כבדם היה נאמן ומאמין בהם לא סיג. כמה פעמים עזר לחברים במסכרים קסים קבוצה. סיע, יעץ ותוך. לעתים הקלה עצם העבודה סאפסר היה לעלות אליו מזכירות, להתאונן, לספר ולפרוק את הטעיק. ולא ידעת ולא סמת אל לב עוזר הוא לך, כה טבעי היה הדבר. רק עכשו אנו מרגישים סיחיד היה - ואיננו.

עוד מבחן עמד בפניו - להיות לחיל. מסך כל החדשים האחרונים לא היה ו סנחה. הוא ה"תרבותניק" ה"בן-יחיד" מוכרח היה לעמד גם במבחן זה. היתה ו זאת בחינה הכרחית לאיסי ותו לכתו הפנימי, לכן נסה לטכנע את הקבוצה גיסו. כטבא המבחן בע. כמה גאה ומאוסר היה יעמד בו. לא פסק מלספר על ד. הרצין ובגר. מסיצאו אחרים לפעולה נוספת סאלתיו: "האט מקנא אתה?" עבה: "לפני הפעולה בע. ודאי סהייתי מקנא עתה יודע אני סעוב תבואנה עולות ולכן איני רודף אחריהן: " ובא - המות.

הייתי רוצה סכית קסת תסמר בתוכה את רוחו של ספי: את הבחינה לאור תנועה, התעלות בכח התנועה והאמון באדם.

איה

אתמל הגיעתני הידיעה הנוראה - זועזעתי כולי. בתוך חיי הסמינר
מימים פגישה עם אנשים מסך כל היום, לא נותרה לי דרך אלא לדכא בכוח
הבכי העצור - כדי שלא להכנס למרה שחורה אשר אין מטנה מפלט והיא יוצר
זנין בני האדם.

כרגע הריני מאובנת כולי, המלים - נהרגו, מתו, אימם. אינן נקלטות
וחי ובהרגשתי כסום אופן, גם מפני המרחק הגיאוגרפי, גם מר - מכל סאפטר
ה לתאר כדי להאמין. התכוונתי לכתב לספי, רצייתי להרבות לפטר ולסאל כדי
נעם לו לקבל. והנה רחיתי ולא כתבתי.

... אין לנו טובים מכל אלה. כתב איך קרה כדבר הזה?

הדמויות אינן מרפות ממני מסך כל היום. אני רואה את חדר האוכל הקטן
לבית קסת שהוא נוהר בחג וכה צר ביום חול וכה רעוע ועגוק כאבל. וסבעת
מופת מובאות פנימה לפרידה אחרונה. האם היתה דממה אלמת או זעקה מסועת?
בגוויל של הורים נכנתה בית קסת. כל אחד הרי הוא עולם שלם להם, אולי
נזית החיים.

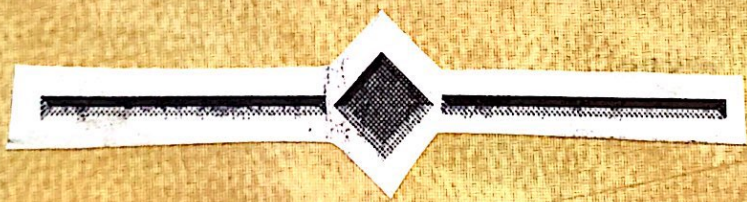
ובהרגשה של הקבוצה - התוכל להתגבר, איך מבטיחים את הבאות?

קסה לי להמסיך. כל הזמן נדמה לי סאני עולה במעלה ההר נעמדת ליד
נפיה כדי לפגוש בספי בחיוכו התמים, הילדותי שלא נסתנה מסך כל השנים
מודו מאמין כך בטוב. ועלי בכגדי העבודה הכחולים המלכלכים ליד הטרקטור.
מיסו רכס את אהבת הקבוצה יותר ממנו? ופוזזה וסובס ואוחי בוחי ולוי
נמירם רוכב על סכמו...

היס לצער אפיק? אתכם אני בכאב.

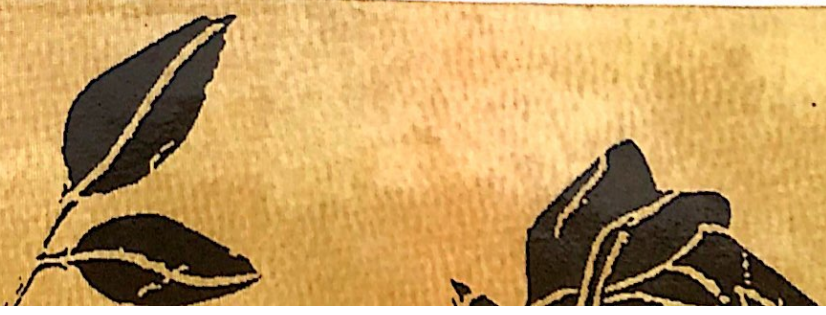
זיוה

וויאנו 24.3.48

קולך נשמע על קברו של ראובן, מרחוק הוא בא. סקט וברור.
"אסונות וכסלונות ילוונו בדרכנו, אבל אנו מוכרחים לעמד, לעמד
זן. אף אויב לא יזיזנו מעל האדמה הזאת."
חבריך עמדו לידך סתקו וידעו מהי הדרך. עתה אנו עומדים לפני קבריכם,
נמים וסותקים. קולך סב ונשמע כאלו בא מטרחקים...
"אנחנו מוכרחים לעמד, לעמד איתן..."
וכאז הנך אומר מליכ נרגסות למספחה: "ברית דמים קשרתם אתנו על האדמה
נת לבצח".

צ.

מה מוזר הוא לכתב על ספי. נדמה לי שהוא חי, שהוא מסתובב ביננו.
הכרה שלנו עוד לא החדרה המסמעות הכרורה סספי איננו. קסה לכתב על חכהים
נפלו - במיוחד כגלל היותם מעורים בחיי הקבוצה ועצם מכסרה החי. כזה
ה ספי.

ספי, בן יחיד להוריו, התחנך בגמנסיה ולא אמן ידיו לאחז במעדר אלא
יום עבודה אחד בצריף למטנהו - לא קלה היתה לו הדרך עד הלום. התנועה היא
שר העלתה אותו, היא אסר טפחה אותו ותרגמה את ספת ההלכה לטפת מעטה:
חנות עבודה, טיולים, יציאות למסקים וכו'.

ככח ההכרח העמים ספי על עצמו את נטל ההגטמה. כראסונה - כמדריך
היותו בתנועה ובקומונה ואח"כ בהגטמה בבית קסת. לא קל היה לו בקבוצה.
זכר אני שיחות אלו על הקבוצה וחיה, על העבודה וחיי היום-יום הרגילים,
על חתירתו ואמונתו בפריחת המטק ע"י ארגון העבודה, ארגון החברה והתרבות.
איה זה היא שהביאה אותו לתפקיד מזכיר הפנים, תפקיד שיצר אותו מבראסית
קבוצתנו ואת התפקיד הזה מלא במלוא יכולתו. כמעט כל סיחה אתו נגעה במתכון
סלא במתכון כבעיות סבהן הוא עסק.

ספי הוא אחד מאותם האנשים המאמינים ביכולתו של האדם להתגבר על כל
מכסולים ולחיות חיי קומונה. ארוכה הדרך וקסה וצריך כח ורצון חזק
אמונה רבה בכדי ללכת בה ללא רתיעה. וספי האמין. הוא האמין באדם החי

אמונה והאמין ביכולתה של תנועת הקומונות ואמונה זו נתנה לו את הכח והכרך
רצון לפעול ולהפעיל.

לא נרבה בכתיבה ובהספד. יהיה מותם של סבעת חברינו לצו-חיים לנו:
בסך המאבק ולהמסך המפעל עד לקיום הצואה הקדושה החרוטה בדם לכם על הסהב.

בצלאל

יְזַכֵּר

יְזַכֵּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיו וְכִנּוּ
אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בְּמַאֲבָק עַל הַמְדִינָה בַּדָּוָה
וְאֵת חֵילֵי צְבָא-הַגְּנָה-לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר נָפְלוּ בְּמִלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל

יְזַכֵּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזִרְעוֹ
וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלוּמִים וְחֻמְדַּת הַגְּבוּרָה
וְקִדְשַׁת הַרְצוֹן וּמְסִירוֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בְּמַעֲרְכוֹת הַכְּבוֹדוֹת.

יְהִיו גְּבוּרֵי הַדְּרוֹר וְהַנְּצַחֵן
הַנְּאֻמִּים וְהַאֲמִיצִים
חַתוּמִּים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דוֹר.

חיי אדם כטיבות טל
האות מאין הסוף ואל חייקו נוסרות
הלבן הקרים צוחקות שלל און
וצל סיבו של יום - אנוצות.

חיי אדם - כרסיסי אל,
פורצים מתהום רבה ואל חיקה צונחים
הרצחת מפץ לונבים אל מול חופים
ובאדות שלווה - שוים.